

Stanovisko Spolku veřejně prospěšných služeb, z.s. k problematice zavedení zálohového systému na PET lahve

Náš spolek byl založen v roce 1991 a sdružuje 120 společností a firem, z nichž zhruba 70 provádí pro města a obce služby spojené s nakládáním s odpady. Zároveň se jedná o společnosti, které jsou k tomuto účelu obcemi a městy zřízeny či založeny a obce jsou jejich vlastníky (technické služby měst a společnosti s jinými názvy, ale stejného zaměření). Jelikož hodláme pro města a obce i nadále provádět kvalitní služby za přijatelné náklady, není nám osud zákona o odpadech a další vývoj v této oblasti lhostejný.

Na základě tohoto mandátu spolek sděluje své stanovisko k návrhu akciové společnosti Karlovarské minerální vody na zavedení systému zálohování PET lahví v České republice.

Akciová společnost Karlovarské minerální vody s podporou Institutu Cirkulární ekonomiky (INCIEN) aktivně zacílila na český trh s PET lahvemi pod záminkou zájmu o životní prostředí v Česku.

PET lahve se na českém trhu objevily před více než dvaceti pěti lety a po dobu dvaceti let je v České republice postupně budována infrastruktura pro jejich sběr od občanů. Poslední bouřlivá diskuze o tom, jak zajistit maximální recyklaci PET láhví proběhla před deseti lety. V té době výrobci nápojů odmítli přistoupit na zálohování a tím jasně vyzvali komunální sektor, aby se o sběr veškerých plastů postaral. Obce, města, technické služby i soukromé společnosti nakládající s komunálním odpadem začaly investovat do infrastruktury, aby vybudovaly potřebnou sběrnou síť pro sběr plastových odpadů zejména prostřednictvím nádob na separovaný sběr, nakoupily svozovou techniku a postavily třídící linky na jejich dotřídění a slisování před expedicí k recyklaci. Funkční systém odděleného sběru odpadů prostřednictvím nádob s pytlů dosahuje jedněch z nejlepších výsledků v Evropě. Není to dáno pouze dostupností sběrné sítě, ale také aktivní výchovou obyvatel ke třídění. Odděleně vytríděné PET lahve představují až polovinu všech plastů v kontejnerech. Vzhledem k tomu, že celá infrastruktura sběru a třídění byla budována na objem veškerých plastů z komunálních odpadů, včetně PET lahví, náhlé odklonění tohoto druhu odpadu do jiného systému sběru, například zálohového, by znamenalo zásadní zásah do ekonomiky nakládání s komunálním odpadem s negativními důsledky pro obce i jejich občany.

Pokud budou PET lahve vyjmuty ze stávajícího systému, dojde ke znehodnocení investic do sběrové sítě, svozové techniky, zároveň budou zmařeny investice do třídících linek a máme velice vážné obavy, že systém odděleného sběru plastů přestane fungovat jako celek. Provozovaná zařízení jsou v majetku obcí, nebo členů spolku veřejně prospěšných služeb a v mnoha případech byly financovány z evropských fondů. Změnou toku materiálů nebudou projekty udržitelné a hrozí, že bude nutné vracet dotace. Následkem odklonu PET lahví z toku komunálního odpadu dojde k situaci, kdy současná kapacita třídících linek bude až dvojnásobná oproti poptávce na zbylé plastové odpady. Tato situace povede k zániku části z nich, k narušení infrastruktury a prodloužení vzdáleností, na kterou budou přepravovány plasty k vytrídění. Negativní dopad se projeví v dalším zvýšení nákladů pro obce i občany a v konečném důsledku i vyšší zátěží pro životního prostředí dopravou.

Členové našeho spolku společně s obcemi před deseti lety aktivně reagovali na výzvu nápojového průmyslu k maximalizaci třídění plastového odpadu, včetně PET lahví a dnes po zavedení a provozování funkčních systémů na jejich oddělený sběr a zpracování, tíž výrobci zvažují zavedení vlastního zálohového řešení bez jakékoli konzultace s komunální sférou a zcela bez ohledu na to, jaký dopad by to mohlo mít na náklady obcí.

Spolek veřejně prospěšných služeb požaduje po Ministerstvu životního prostředí odmítnutí zálohového systému PET lahví lobovaného Karlovarskými minerálními vodami a Institutem Cirkulární ekonomiky.

Shrnutí výhod a nevýhod zálohového systému PET láhví:

Výhody:

- Přímá finanční motivace občanů k třídění PET láhví
- Předpoklad vyššího procenta vytríděných PET láhví v řádech do 10% oproti stávajícímu systému
- Získání čisté vstupní suroviny pro následnou recyklaci

Nevýhody:

- Nabourání stávajícího systému sběru plastů z komunálních odpadů včetně demotivace nyní již třídících občanů sdělením „zatím jste třídili špatně, proto musíme změnit systém“

- Zásadní změna výsledků hospodaření třídících linek vlivem úbytku tržeb z prodeje vyříděných PET a snížením kapacity linek (nyní instalované kapacity včetně PET)
- Znehodnocení vložených investic do sběrné sítě, svozové techniky a třídících linek obcí a "odpadářských" společností
- Investice do nového systému sběru prostřednictvím obchodů a výkupen – skladování, automaty, lisování, přeprava
- Zhoršení podmínek sběru pro občany – skladování neporušených „nesešlápnutých“ obalů v domácnosti, jejich přeprava do výkupen

Ve Frýdku-Místku, dne 25.1.2019

Za Spolek veřejně prospěšných služeb, z.s.

Ing. Richard Blahut
vedoucí sekce odpadového hospodářství
e-mail : rblahut@seznam.cz

Ing. Jaroslav Mynář
předseda spolku
e-mail : ts@tsvelmez.cz

SPOLEK VEŘEJNĚ PROSPĚŠNÝCH SLUŽEB
Karlovy Vary 1398/54
594 01 Velké Meziříččí
IČO: 65269535